

Силабус курсу МЕНЕДЖМЕНТ В ОСВІТІ

Ступінь вищої освіти – другий магістерський
Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Природничі науки)
Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Рік навчання: другий
Семестр: третій

Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Керівники курсу

ПП

к.пед.н. доц. **Бойко Марія Миколаївна**
к.екон.н, доц. **Литвин Любов Мирославівна**

Контактна
інформація

llm230766@tnpu.edu.ua +38067 352 53 55
maryboyko@tnpu.edu.ua +38067 352 20 32

Про дисципліну

Навчальна дисципліна «Менеджмент в освіті» спрямована на розвиток у магістрів сучасного управлінського мислення, здатності й готовності до управління закладами освіти. Метою вивчення курсу є формування у магістрів управлінських компетентностей в галузі освітньої та фінансово-економічної діяльності закладу освіти.

Основними завданнями курсу є ознайомлення магістрів зі стратегією та тактикою управління ЗО, оволодіння прикладними інструментами управлінської діяльності менеджера освіти; вироблення практичних умінь та навичок аналізувати управлінські ситуації, проектувати і здійснювати самоуправління та управління закладом освіти. У процесі вивчення дисципліни магістри знайомляться з вітчизняним та зарубіжним досвідом менеджменту освіти, розглядають принципи, функції, інструменти менеджменту освіти. Також мають можливість набути важливих навичок прийняття управлінських рішень, розвинути вміння використовувати сучасні механізми та інструменти управління фінансово-економічною діяльністю в освіті, засвоїти основи управлінської та організаційної культури. На основі створення власної технології самоменеджменту успішно побудувати професійну кар'єру.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Управління економічною діяльністю закладу освіти		
2 / -	Сучасні фінансово-економічні засади управління освітою.	Знати сутність понять: фінансово-економічні засади управління освітою та економіка освіти. Вміти аналізувати фінансове і ресурсне забезпечення освіти.
2 / 2	Механізм фінансування	Вміти аналізувати методи та форми фінансування

	загальної середньої освіти.	закладів освіти. Дослідити фінансування шкільної освіти у країнах Європейського Союзу та висвітлити моделі реалізації освітніх завдань у країнах ЄС.
2 / 2	Моделі фінансової автономії закладу освіти.	Володіти нормативно-правовими документи щодо автономії закладу освіти. Вміти аналізувати моделі фінансової автономії закладу освіти.
1 / 2	Бюджетний процес в сфері освіти.	Знати особливості формування бюджету школи. Аналізувати кошторис та план асигнувань закладу освіти. Знати етапи формування кошторису «централізованої» та «децентралізованої» школи.
2 / 2	Благодійний фонд як додаткове джерело фінансування школи.	Розкрити особливості створення благодійного фонду. Аналізувати взаємодію між школою та благодійним фондом. Запропонувати напрямки благодійної допомоги закладу освіти.
Змістовий модуль 2. Управління освітньою діяльністю закладу освіти		
2/	Менеджмент - наука і мистецтво управління	Знати сучасні підходи до менеджменту освіти, його сутність, класифікацію, види та форми. Вміти формулювати місію, стратегію, цілі закладу освіти. Розробити програму розвитку ЗО.
2/2	Технологія SWOT-аналізу як інструмент стратегічного управління закладом освіти.	Оволодіти основними інструментами стратегічного управління, що оцінюють внутрішні і зовнішні чинники, які впливають на розвиток закладу освіти. Навчитися визначати сильні і слабкі сторони, можливості та загрози закладу освіти. Скласти матрицю SWOT-аналізу з метою виявлення конкурентних переваг закладу освіти на ринку освітніх послуг та формування стратегії його розвитку.
2/2	Функції управління у професійній діяльності менеджера закладу освіти.	Знати класифікацію функцій та методів управління за різними ознаками. Підготувати приклади управлінських ситуацій з використанням функцій та методів управління. Змодельовати варіанти їх ефективного розв'язання.
2/2	Технологія прийняття управлінського рішення.	Знати методи, моделі, види, класифікацію управлінських рішень. Проаналізувати управлінські рішення в освіті та визначити фактори, що впливають на процес їх прийняття. Оволодіти технологією прийняття управлінських рішень. Навчитись застосовувати алгоритм прийняття раціонального управлінського рішення в різноманітних ситуаціях.
2/2	Самоменеджмент, Або як побудувати успішну кар'єру?	Застосовувати засоби самоменеджменту (техніки, методи, прийоми тощо) під час розв'язання професійних завдань. Демонструвати навички організації особистої праці. Використовувати методи тайм-менеджменту з метою раціоналізації часу, досягнення особистого, професійного успіху (кар'єри) через самопізнання і самовдосконалення. Розробити власну технологію самоменеджменту

2/	Менеджер XXI століття. Який він?	Визначити місію та основні компетентності сучасного менеджера освіти Розкрити особливості, принципи і методи управлінської праці. Підібрати методики для оцінювання управлінської компетентності менеджера закладу освіти. Схарактеризувати структуру управлінської діяльності керівника, обумовлену типом освітнього закладу Визначити особливості командного менеджменту як інноваційної форми управління. Скласти модель менеджера XXI століття.
----	-------------------------------------	--

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» здобувачами вищої освіти є формування таких компетентностей:

- ЗК-1. Здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності, передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності.
- ЗК-2. Здатність проводити дослідження, моделювати та виконувати проекти автономно чи в команді, мотивувати людей та рухатись до загальної мети.
- ЗК-3. Здатність до застосовування здобутих компетентностей в широкому діапазоні можливих місць працевлаштування та повсякденному житті.
- ЗК-4. Здатність змінювати стратегію прийняття рішень в залежності від об'єктивних трансформацій системи аналізу.
- ЗК-5. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні і професійній діяльності та на межі предметних галузей.
- ЗК-7. Здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ЗК-8. Здатність оцінювати стратегічний потенціал професійного розвитку команди, знаходити нестандартні організаційно-управлінські рішення в нетипових ситуаціях, готовність нести за них.

Вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

- РН 1. Знання та тлумачення сучасної термінології, наукових понять, законів, концепцій, учень і теорій, методів дослідження педагогічних та природничих наук. Розуміння та тлумачення загальних тенденцій, закономірностей розвитку педагогічної та природничих наук, їх ролі у формуванні природничо-наукової картини світу.
- РН 2. Знання загальних закономірностей, механізмів становлення й розвитку психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та форм людської особистості, особливостей формування особистості в різні вікові періоди, факторів регуляції поведінки особистості, основ соціальної психології груп і колективів.
- РН 3. Знання змісту і принципів організації освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти, сутності проектування навчальних програм, підручників, інформаційних і науково-методичних матеріалів.
- РН4. Уміння виконувати функції сучасного вчителя: ментора, тьютора, модератора, фасилітатора, коуча. консультувати суб'єктів педагогічного впливу (учнів, батьків, громаду) щодо освітніх проблем, стратегії сталого розвитку людства, популяризації природничої освіти.
- РН 5. Уміння застосовувати здобуті компетентності в широкому діапазоні можливих місць працевлаштування та повсякденному житті, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.
- РН 6. Уміння застосовувати м'які навички (soft skills) та їх формувати в школярів у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

- РН 7. Уміння актуалізувати власний потенціал, проектувати та реалізувати індивідуальні освітні траєкторії особистісного зростання.

Літературні джерела

Основна література:

1. Галіцина Л.В. Керівник: мистецтво стратегії і тактики /Людмила Галіцина. – К.: Шк. світ, 2010. – С. 22-50.
2. Гринькова М.В., Штепа О.Г. Менеджмент в освіті: Навч. Пос. Для студ. І магіст. Спец. 14ипр. Унів. – Полтава, 2003 – 73 с.
3. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту: Навчальний посібник для студентів ВНЗ / В.С. Демчук. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
4. Каленюк І. С. Економіка освіти: навчальний посібник. / Каленюк І. С. К.: Знання України, 2003. 315 с.
5. Ковальчук Т. І. Економіка вищої школи: навчальний посібник. / Тамара Ковальчук. К.: ДАКККІМ, 2010. 220 с.
6. Куценко В. І. Економіка освіти. Навчальний посібник. / Куценко В. І.. К.: Міленіум, 2003. – 105 с.
7. Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В.. К., 2017. 128 с.
8. Семез А.А. Менеджмент освіти: Навчальний посібник / А.А. Семез. – Кіровоград: ФО – П Александрова М.В., 2011. – 168 с.
9. Управління шкільним бюджетом /В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012. 243 с.
10. Шкільний бюджет: навч.-метод. посіб. для кер. освіти / В. Мархлевський, Ю. Шукевич, Л. Паращенко [та ін.]. К.: Таксон, 2011. – 156 с.
11. Хміль Ф.І. Основи менеджменту : підручник / Ф.І. Хміль – 2-ге вид., 14ипр.. І доп. – К.: Академвидав, 2007. – 576 с. (Альма-матер)
12. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. / Є. М. Хриков. К. : Знання, 2006. 365 с.
13. Юрген Апелло Менеджмент 3.0.Agail - менеджмент. Лідерство та управління командами / Юрген Апелло, пер.з англ Г. Якубовська.-Харків:Вид-во «Ранок»:Фабула, 2019.- 432с.

Додаткова:

1. Автономія навчального закладу: нормативно-правові документи // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. С. 4-7.
2. Божинський Володимир. Опорний загальноосвітній навчальний заклад: особливості діяльності // Практика управління закладом освіти. 2016. № 8.
3. Василенко Н. В. Особливості управління опорною школою: кардинальні реформи в освіті / Н. В. Василенко // Управління школою. 2016. № 31/33. С. 2–13.
4. Василенко Н. В. Хмарні технології в управлінні навчальним закладом / Н. В. Василенко // Завучу. Усе для роботи. 2015. № 1/2.
5. Воронова С. Елементи франдрейзингу в діяльності менеджера освіти / С. Воронова // Сучасна школа України. Шкільний світ. 2011. № 2. С. 34-37.
6. Зубченко Тетяна. Впровадження автономії навчального закладу // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. С. 8-13.
7. [Порядок складання кошторису](#) // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. с. 48-50.
8. [Створення благодійного фонду](#) // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. С. 35.
9. Хюфнер К. Управління та фінансування вищої освіти в Німеччині / К. Хюфнер // Вища школа. 2005. № 6. С. 97-117.
10. Шегеда А. Ф. Управління загальноосвітнім навчальним закладом / А. Ф. Шегеда // Завучу. Усе для роботи. 2015. № 3/4. С. 32-1–32-5.
11. Дідковська Г.Д., Гордієнко П.Л. Менеджмент: Навчальний посібник. - К. : Алеута, КНТ, 2007.

12. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. Підручник. - К.: Академвидав, 2007
13. Скібіцька Л.І., Скібіцький О.М. Менеджмент. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007.
14. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. Підручник. - К.: Академвидав, 2007.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. ЕНМКД Управління економічною діяльністю закладів освіти. URL: <http://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=1616>
2. Бюджетний кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/436-15>.
4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n1235>
5. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2628-14>.
7. Закон України «Про позашкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/1841-14>.
8. Закон України «Про професійно-технічну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/103/98-%D0%B2%D1%80>.
9. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
10. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/435-15>.
11. Аналітичний центр CEDOS. URL: <https://www.cedos.org.ua/uk/osvita>.
12. Верховна Рада України: офіційний сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>; законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>.
13. Кабінет Міністрів України (вихід на Інтернет-сайти всіх міністерств і відомств). URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
14. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukraini>, <http://www.mon.gov.ua>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1- 5): опитування під час занять тести, завдання, обговорення кейсів	35
Модуль 2 (теми 6-11): опитування під час занять завдання, обговорення кейсів	40
Екзамен (теми 1-12) – тести, завдання	25
Всього	100

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Підсум- ковий тест	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	ЗМ 1	T6	T7	T8	T9	T10	ЗМ2		
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10	25	100
35						40						25	100

T1, T2.... – теми курсу

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90 – 100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	
D	65-74	
E	60-64	задовільно
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни